

De afschaffing van het verbod van de dubbele nationaliteit in het Belgisch recht

De Belgen die vrijwillig een vreemde nationaliteit verwerven, verliezen automatisch de Belgische nationaliteit. Deze bepaling komt voort uit de toepassing van de Overeenkomst betreffende de beperking van gevallen van meervoudige nationaliteit en betreffende militaire verplichtingen in geval van meervoudige nationaliteit, opgemaakt te Straatsburg op 6 mei 1963, en goedgekeurd door de wet van 22 mei 1991.

Het blijkt echter dat, omwille van verschillende factoren — die onder meer verband houden met de toenemende mobiliteit van de burgers, de stijging van het aantal gemengde huwelijken en de groeiende culturele diversiteit, het verbod op de dubbele nationaliteit in ons positief recht zou moeten worden afgeschaft — middels de inschrijving van het principe van de meervoudige nationaliteit in ons recht.

Er moet eveneens worden gepreciseerd dat deze wijziging pas van kracht kan worden wanneer alle ondertekenende Staten van deze Overeenkomst deze opzegging formeel toelaten en dit in overeenstemming met artikel 44, § 1, van het Verdrag van Wenen dat het gemeen recht vormt van de internationale Verdragen. Mo-

menteel heeft alleen Luxemburg nog geen formeel akkoord gegeven over het opzeggingsproces.

De uitbreiding van de mogelijkheid van het verliezen van de Belgische nationaliteit in geval van fraude

Volgens de huidige wet kan het verlies van de Belgische nationaliteit alleen worden uitgesproken wanneer de betrokkene ernstig tekort komt aan zijn verplichtingen als Belgisch burger en dus uitsluitend voor felten die zich voordeden na het verkrijgen van de nationaliteit. Het is dus niet mogelijk een persoon zijn Belgische nationaliteit te ontnemen indien hij die op frauduleuze wijze verkreeg, aangezien dat feit zich voordeed vóór het verwerven van deze nationaliteit.

Dit ontwerp verhelpt aan deze juridische lacune door de mogelijkheid in het leven te roepen om, gedurende een termijn van 5 jaar vanaf de datum van het verwerven van de nationaliteit, het verlies van de nationaliteit uit te spreken wegens fraude, indien deze betrekking had op bepalende elementen. Deze bepaling zal het onder meer mogelijk maken iemand de nationaliteit te ontnemen wiens huwelijk door de rechter wegens fraude nietig werd verklaard.

Artikel 10, eerste lid — Belg is het kind geboren in België indien het staatloos zou zijn en het die nationaliteit niet bezat.

Dit artikel heeft tot doel het aantal gevallen van staatloosheid maximaal te beperken door de Belgische nationaliteit te verlenen aan de minderjarige kinderen indien die — wegens uitzonderlijke redenen — niet van een andere nationaliteit kunnen genieten

Men stelt echter — in bepaalde geïsoleerde gevallen — vast dat er misbruik wordt gemaakt van de toepassing van dit artikel, waaraan dit ontwerp nu verhelpt.

Opheffing in het Belgisch recht van het verbod van dubbele nationaliteit

Artikel 22, § 1, 1°, van het Wetboek van de Belgische Nationaliteit bepaalt dat Belgen die vrijwillig een vreemde nationaliteit verkrijgen, de Belgische nationaliteit verliezen. Deze bepaling geeft uitvoering aan artikel 1.1 van het Verdrag van Straatsburg van 6 mei 1963 betreffende de beperking van gevallen van meervoudige nationaliteit en betreffende militaire verplichtingen in geval van meervoudige nationaliteit, goedgekeurd bij wet van 22 mei 1991. Dit verdrag ging uit van de toen ruim verspreide opvatting dat het om politieke, sociale en administratieve redenen niet gewenst was meerdere nationaliteiten te bezitten en dat aldus de gevallen van meervoudige nationaliteit zoveel mogelijk moesten worden beperkt.

Onder invloed van de gewijzigde maatschappelijke omstandigheden (grotere mobiliteit van de burgers en belangrijke migratiestromen, gemengde huwelijken en het principe van de gelijkheid van man en vrouw in de overdracht van de nationaliteit, de groeiende culturele diversiteit), is het aantal potentiële bipatriden sterk toegenomen en heeft de door de conventie beoogde beperking niet veel zin meer. Dat blijkt uit het feit dat de Belgische wetgever sinds de wet van 1984 het aantal gevallen van meervoudige nationaliteit heeft uitgebreid. Bovendien heeft de Raad van Europa in 1997 een algemeen verdrag over de nationaliteit goedgekeurd dat de staten de mogelijkheid bieden in gevallen van meervoudige nationaliteit te voorzien.

Tijdens het colloquium dat in de Kamer van volksvertegenwoordigers werd georganiseerd op 9 mei 2005, was de meerderheid van de deelnemers van mening dat het verbod op de dubbele nationaliteit voorbijgestreefd is en dat het principe van de meervoudige nationaliteit in ons recht moet geïntegreerd worden.

Er werden de voorbije jaren ook reeds heel wat wetsvoorstellen door leden van verschillende politieke fracties in de Kamer en in de Senaat ingediend om de dubbele nationaliteit mogelijk te maken. De motiveringen van al deze voorstellen zijn sterk gelijklopend om te stellen dat de beperking van de meervoudige nationaliteit niet meer verantwoord is uit zowel historisch, socio-economisch als internationaalrechtelijk oogpunt. Volgende argumenten worden inzonderheid naar voor gebracht: de toenemende mondialisering, de beperking berooft de in het buitenland levende Belgen van dikwijls essentiële of nuttige rechten zoals de diplomatieke bescherming en het stemrecht, het verwerven van de vreemde nationaliteit gebeurt vaak onder druk van externe factoren en betekent de verzaking aan de Belgische nationaliteit, de beperking is strijdig met principe van gelijke behandeling en brengt voor veel Belgen die in het buitenland in een gemengd huwelijk leven nutteloze complicaties mee, en zij is een rem op de integratie in het buitenland.

Om al die redenen heeft artikel 493 van dit ontwerp het verbod op van de dubbele nationaliteit in het Belgisch recht en wijzigt artikel 22, § 1, 1°, WBN.

Met het oog op administratieve vereenvoudiging, schaft punt 3 van dit artikel bovendien de tienjarige verplichting van nationaliteitsverklaring af voor de Belgen die in het buitenland geboren zijn en tussen hun achtentiende en hun achtentwintigste jaar ononderbroken hun hoofdverblijfplaats in het buitenland hebben gehad. Het gebeurt inderdaad niet zelden dat zij deze formaliteit vergeten en deze geleidelijk als nutteloos beschouwen, met het verliezen van de Belgische nationaliteit tot gevolg. In dit verband dient verduidelijkt te worden dat de Belgen die, op grond van de thans toepasselijke wetgeving, ertoe gehouden zijn elke 10 jaar een verklaring tot behoud van de Belgische nationaliteit af te leggen, deze verklaring niet zullen dienen te hernieuwen wanneer de ontworpen bepaling in voege treedt.